

Ticari ruhsata sahip araçlara tek kullanımlık doğrulama kodu karşılığında indirimli akaryakıt satışı.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	64597866-250-9208
Tarih	07.06.2021

T.C.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı

Mükellef Hizmetleri ve Anlaşmalar Uygulama Müdürlüğü

Sayı : 64597866-250-9208

07.06.2021

Konu : Ticari ruhsata sahip araçlara tek kullanımlık doğrulama kodu karşılığında indirimli akaryakıt satışı.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; Şirketinizin, ticari faaliyet konusu taksi işletmeciliği olan (ticari ruhsata sahip) araçlara yakıt verilmesi ve verilen akaryakıtla ilişkin tahsilatı elektronik sistemler üzerinden plaka ve cep telefonu bilgileri ile tek kullanımlık doğrulama kodu karşılığında indirimli şekilde yapmak istediği, bu kapsama giren müşterilere, ... istasyonlarından yakıtı alırken bayi tarafından

istasyonda pompadan teslim edilen akaryakıta cep telefonuna gelen doğrulama kodu karşılığında ödeme aşamasında indirim uygulanacağı, uygulanan indirimin yazılım uyarlaması nedeni ile yazar kasa fişi üzerinde gösterilemediği ancak indirim tutarlarının aylık olarak plaka bazında raporlanacağını belirterek; bayileriniz tarafından tüketicilere düzenlenen yazar kasa fişi üzerinde indirimli tutar gösterilemediğinden, ticari araç ruhsatına sahip tüketicilerinden eksik tahsil edilen kısım için bayilerinizin 15 günlük dönemler halinde muhtelif plakalara yapılan indirim toplamını kendisine tek bir fatura veya gider pusulası tanzim etmek sureti ile muhasebe kayıtlarına alması konusunda Başkanlığımızın görüşü talep edilmektedir.

1- KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

3065 Sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun 20 nci maddesinde, teslim ve hizmet işlemlerinde matrahın, bu işlemlerin karşılığını teşkil eden bedel olduğu, bedel deyiminin malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılan veyahut bunlar adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne suretle olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade ettiği belirtilmiştir.

Anılan Kanunun 25/a maddesinde ise, teslim ve hizmet işlemlerinde fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen ticari teamüllere uygun miktardaki iskontolar matraha dahil olmayan unsurlar arasında sayılmıştır. İskontoların ticari teamüllere uygun olmasından kastedilen husus, satılan mal veya hizmetin piyasasında genel olarak yaygın bir biçimde uygulanan miktarlarda ve malın asıl bedeline nazaran makul tutarda yapılmış olmasıdır. Ticari teamüllere uygun olmayan iskontolar, fatura veya benzeri belgelerde gösterilseler dahi KDV matrahından indirilemez.

Tekdüzen Hesap Planının "611-Satış İskontoları Hesabında", satışla ilgili faturanın düzenlenip satışın gerçekleşmesinden sonra yapılan her türlü kasa ve miktar iskontolarının bu hesapta yer alacağı, kasa iskontosunun kredili satışlarda alıcının mal bedelini vadesinden önce ödemesi dolayısıyla bu peşin ödeme karşılığında alıcıya belirli oranlarda indirim yapılması olduğu, miktar iskontosunun ise alıcının belli tutarlar üzerinde alışlarda bulunarak satıcının mal sürümüne katkıda bulunmasından dolayı kendisine belli oran ya da tutarlarda yapılan indirim olduğu açıklanmıştır.

Öte yandan, KDV Genel Uygulama Tebliğinin "İskontolar" başlıklı (III/A-6.1.) bölümünde;"...

KDV Kanununun 35 inci maddesi ile KDV matrahında çeşitli sebeplerle değişiklik vuku bulduğu hallerde, vergiye tabi işlemleri yapmış olan mükelleflerin, bunlar için borçlandığı vergiyi; bu işlemlere muhatap olan mükelleflerin ise indirme hakkı bulunan vergiyi değişikliğin mahiyetine uygun şekilde ve değişikliğin vuku bulduğu dönem içinde düzeltibilmelerine imkân sağlanmıştır.

Fatura ve benzeri belgelerde ayrıca gösterilmeyip, yıl sonlarında, belli bir dönem sonunda ya da belli bir ciro aşıldığında (satış primi, hasılat primi, yıl sonu iskontosu gibi adlarla) yapılan iskontolar esas itibarıyla, asıl işleme ilişkin KDV matrahının değişmesi sonucunu doğurmaktadır. Dolayısıyla, KDV matrahında

değişiklik vuku bulunduğu bu gibi durumlarda KDV Kanununun 35 inci maddesine göre düzeltme yapılması gerekmektedir.

Bu itibarla, fatura ve benzeri vesikalarda gösterilmeyip belli bir dönem sonunda ya da belli bir ciro aşıldığında yapılan iskontolar nedeniyle KDV matrahında değişiklik vuku bulunduğu hallerde düzeltme işlemi, alıcı tarafından satıcı adına bir fatura ve benzeri belge düzenlenmek ve bu amaçla düzenlenecek belgede, KDV matrahında değişikliğe neden olan iskonto tutarına ilk teslim veya hizmetin yapıldığı tarihte bu işlem için geçerli olan KDV oranı uygulanmak suretiyle yapılacaktır." açıklamalarına yer verilmiştir.

Fatura ve benzeri belgelerde ayrıca gösterilmeyip, yıl sonlarında, belli bir dönem sonunda ya da belli bir ciro aşıldığında (satış primi, hasılat primi, yıl sonu iskontosu gibi adlarla) yapılan iskontolar esas itibariyle, asıl işleme ilişkin KDV matrahının değişmesi sonucunu doğurduğundan KDV Kanununun 35 inci maddesine göre düzeltme yapılması gerekmekte olup, söz konusu düzeltme işlemi, alıcı tarafından satıcı adına bir fatura ve benzeri belge düzenlenmek ve bu amaçla düzenlenecek belgede, KDV matrahında değişikliğe neden olan iskonto tutarına ilk teslim veya hizmetin yapıldığı tarihte bu işlem için geçerli olan KDV oranı uygulanmak suretiyle yapılacaktır.

Buna göre, ticari ruhsata sahip taksi işletmelerine yapılan akaryakıt satışlarında, sisteminize kayıtlı olan müşterilerinize, tahsil aşamasında yapılan indirimin akaryakıt pompalarına bağlı ödeme kaydedici cihazlardan alınan fişlerde gösterilememesi durumunda iskontoya ilişkin KDV'nin indirim konusu yapılabilmesi için, söz konusu KDV'nin alıcılar tarafından satıcı adına (akaryakıt bayileri adına) düzenlenecek olan faturalarda gösterilmesi gerekmektedir.

2- VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinde, "Bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir." hükmü yer almakta olup, söz konusu kayıtların ise aynı Kanunun 229 ve müteakip maddelerinde düzenlenen veya Bakanlığımıza verilen yetkiye dayanılarak düzenlenmesi uygun görülen belgelerden herhangi biri ile tevsik edilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda, mezkûr Kanunun;

- 229 uncu maddesinde, faturanın, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olduğu,

- 232 nci maddesinde, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin; birinci ve ikinci sınıf tüccarlara, serbest meslek erbabına, kazançları basit usulde tesbit olunan tüccarlara, defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere ve vergiden muaf esnafa sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunların da fatura istemek ve almak

mecburiyetinde olduğu; yukarıdakiler dışında kalanların, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tesbit edilenlerden ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerden satın aldıkları emtia veya onlara yaptırdıkları iş bedelinin (1.1.2021'den itibaren) 1.500-TL'yi geçmesi veya bedeli (1.1.2021'den itibaren) 1.500-TL'den az olsa dahi istemeleri halinde emtiayı satanın veya işi yapanın fatura vermesinin mecburi olduğu,

- 233 üncü maddesinde, birinci ve ikinci sınıf tüccarların, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin fatura vermek mecburiyetinde olmadıkları satışları ve yaptıkları işlerin bedellerinin perakende satış fişi, makineli kasaların kayıt rulosu, giriş veya yolcu taşıma bileti vesikalarından herhangi biri ile tevsik olunacağı,

- 234 üncü maddesinde, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan serbest meslek erbabının ve çiftçilerin vergiden muaf esnafa yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları emtia için tanzim edip işi yapana veya emtiayı satana imza ettirecekleri gider pusulası vergiden muaf esnaf tarafından verilmiş fatura hükmünde olduğu

hükme bağlanmıştır.

Buna göre, şirketiniz bayisi olan akaryakıt istasyonlarından taksi işletmecilerinin, elektronik sistemler üzerinden plaka ve cep telefonu bilgileri ile tek kullanımlık doğrulama kodu karşılığında yaptıkları akaryakıt alışlarına yapılan indirimin akaryakıt pompalarına bağlı ödeme kaydedici cihazlardan alınan fişlerde gösterilememesi durumunda; indirim tutarı için taksi işletmecisi vergi mükellefleri tarafından, işlemin mahiyetine ilişkin açıklamalara ve indirim ilişkili olduğu akaryakıt alımlarına ait fiş bilgilerine yer verilmek suretiyle, akaryakıt bayisi adına fatura düzenlemesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

